

Vores forældre er kommet mere på banen

I Netværk Vest har fokus i frisættelsen været på at inddrage forældrene mere i hverdagen i børnehuse.

Kom og vær med. I er meget velkomne. Sådan har det overordnede frisættelsesbudskab lydt til alle forældre med børn i dagtilbuddene i Netværk Vest.

Det skal ikke forstås sådan, at forældrene ikke tidligere har været velkomne i dagtilbuddene. Men frisættelsen har givet mulighed for at tænke nyt – og for at sprænge nogle af de rammer, som tidligere har begrænset, fx hvor mange medlemmer en forældrebestyrelse må have.

- I vores dagtilbud har vi besluttet, at alle, der har lyst til at være med i forældrebestyrelsen, kan være med, fortæller Helle Grangaard, leder af Børnehuset Spiloppen:

- Det kan få nogle ud af busken, som tidligere ville holde sig tilbage ved udsigten til et kampvalg. Vi vil gerne høre alle stemmer, ikke kun dem som altid råber op.

Spiloppen har i en periode haft 16 bestyrelsesmedlemmer, mod tidligere otte. Men det er en styrke, pointerer Helle Grangaard. Dels er der flere hænder til at løfte de opgaver, som bestyrelsen står for. Dels er der flere hoveder til at udtænke ideer.

I Spiloppen har det bl.a. ført til forældrekafe på legepladsen den sidste fredag i hver måned – et arrangement som bygger bro mellem forældrene. Og til et forældrestyret møde i maj for nye forældre, som får en introduktion til institutionen.

Alle kan være med i bestyrelsen

Hos Christine Skyum Lund i Børnehuset Mariehønen er der også plads i forældrebestyrelsen til alle de forældre, der har lyst. Det har givet to bestyrelsesmedlemmer mere end sædvanligt – og en god idé med åben legeplads på lørdag formiddag. Arrangementet er forældrestyret.

Arrangementer af den slags er med til at underbygge et meget vigtigt netværk mellem forældrene.

- De børn, som går i vores dagtilbud, kommer med en blandet baggrund, og nogle af forældrene har ikke det store netværk. En del giver udtryk for, at de savner kontakter, og det har ført til ideen om arrangementer for forældre og børn, fortæller Christine Skyum Lund.

I dagtilbuddene er erfaringen, at forældrene ikke nødvendigvis kommer, hvis der er forældremøde med foredrag om kost eller søvn på programmet. Til gengæld er der bred opbakning til spiseaftener, sommerfester, teaterforestillinger – og åben legeplads og forældrekafe.

Et rart sted

Abildvængets Børnehus har også udvidet forældrebestyrelsen – og har eksperimenteret med at holde forældremøde i det nye Kulturhus Nordvest.

- Vi vil gerne præsentere kulturhuset for forældrene og gøre dem opmærksom på, at her er et rart sted at være, fortæller leder Charlotte Holmblad.

Dagtilbuddene har aftalt med kulturhuset, at de kan benytte huset i formiddagstimerne – og tanken er, at børnene med tiden kan lave udstillinger etc.

- Vi håber, at vi får skabt et forældre-netværk, hvor forældrene kan bruge hinanden – og at det kan smitte af på deres børn, siger Charlotte Holmblad:

- Når forældre og børn er sammen på kryds og tværs, får forældrene en større forståelse for hinandens børn – og det kan måske give legeaftaler til nogen af de børn, som ellers ikke har så mange. Hvis forældrene ser, at deres barn leger godt med en anden, kan det give lyst til at invitere nye børn med hjem.

Et helt nyt hus

Hos Helle Grangaard rækker tankerne om, hvad forældre-netværket kan, meget vidt. Frisættelsen har affødt ønsket om et helt nyt hus til Spiloppen, som i dag bor på to forskellige matrikler i nordvest.

- Forskning viser, at forældre har den mest afgørende betydning for børns livsmuligheder. Derfor ligger det os meget på sinde at styrke forældrenes indsigt i børnenes hverdag og give forældrene flere deltagelsesmuligheder i børnehuset, fortæller Helle Grangaard:

- Formålet med at styrke båndet til forældrene er at skabe endnu bedre vilkår for at give børn en god start på livet. Det kan vi bl.a. gøre ved at gøre huset til et 'børnenes hus', der fx også kan bruges af forældre på barsel. Det vil være fedt, hvis forældrene kan bruge huset efter lukketid, så vi får skabt et uformelt sted, de kan mødes. Det hele skal bygge på et fundament af tillid, siger hun.

Charlotte Holmblad siger:

- I øjeblikket planter vi små frø, som vi gøder med arrangementer, og så håber vi, at noget gror frem.

- Vi tror på, at tingene skal vokse nedefra, og det arbejder vi på med frisættelsen. Her har vi fået ro til at koncentrere os om de ting, vi brænder for, bl.a. fordi vi slipper for nogle dokumentationskrav.

- Vi kan spørge os selv: Hvad er der brug for nu? Og så kan vi sætte fokus på det. Det betyder, at frisættelsen sætter vores faglighed i spil. For os er den gode relation mellem børn og voksne det allervigtigste.

Fakta:

Netværk Vest består af Børnehuset Spiloppen, Børnehuset Mariehønen, Børnehuset Abildvænget, Børnehuset Montebello og Børnehuset Himmelhuset.

I Børnehuset Mariehønen står forældrene bag arrangementet Åben Legeplads på lørdag formiddage.

Børn med særlige behov kan få udsat deres SFO-start

Dagtilbuddene i Helsingør Centrum har brugt frisættelsen til at forbedre vilkårene for børn med særlige behov.

De fleste børn begynder i SFO i begyndelsen af maj det år, hvor de skal begynde i skole i august. Men ikke alle børn er klar til at begynde i SFO, når de egentlig skal. Det har dagtilbudslederne i Helsingør Centrum erfaret – og derfor har de etableret et samarbejde med distriktsskolen om udsat SFO-start. Det er muligt, fordi Helsingør Kommune i disse år er sat fri fra de regler, som dagtilbuddene normalt er underlagt.

- Ideen opstod, fordi vi alle sammen har sendt børn af sted i SFO, hvor vi havde det dårligt, fordi vi ikke syntes, de var klar, forklarer Lone Hauge Pedersen, leder i Børnehuset Sommerlyst.

De børn, som får udsat deres SFO-start, kan blive i de velkendte rammer i børnehaven sommeren over. De vil typisk være i gang med at blive udredt, fordi dagtilbud og forældre igennem længere tid har været bekymrede for deres trivsel og udvikling. Måske har børnene allerede fået udsat deres skolestart et år på baggrund af bekymringerne.

Vil ikke trives

Det betyder, at de formentlig ikke skal begynde i den almindelige folkeskole – og derfor giver det ingen mening for dem at gå i SFO på den lokale skole i de tre måneder inden skolestart.

- De vil i reglen ikke trives i en SFO med mange børn og færre voksne end i børnehaven. I SFO'en er der tilmed en tre uger lang sommer-camp, hvor børnene er sammen på kryds og tværs af kommunens SFO'er, og for et sårbart barn vil det virke som endnu et voldsomt skift, siger Sanne Ingemann Andersen, leder af Børnehuset Mariakringlen.

Skoler er meget lydhøre

Derfor har dagtilbuddene i Helsingør Centrum – som udover Sommerlyst og Mariakringlen tæller Rosenkilden og Stjernedrys – indledt et samarbejde med Helsingør Skole om udsat SFO-start. Og skolen har været meget lydhør, fortæller dagtilbudslederne.

- Samarbejdet er rigtig godt, og skolen lytter meget til vores vurdering, fortæller Annika Jensen, leder af Børnehuset Rosenkilden.

I gennemsnit har dagtilbuddene i Helsingør Centrum hver et barn om året, som kan have glæde af en udsat SFO-start.

- Typisk sker der det, at udredningen når at blive klar i løbet af sommeren. Og så kan barnet komme i det rigtige skoletilbud fra begyndelsen og har undgået et unødvendigt skift til SFO, siger Berit Laursen, leder af Børnehuset Stjernedrys.

De fire dagtilbud vil meget gerne blive ved at tilbyde børn med særlige behov en udsat SFO-start – også efter at frisættelsesperioden udløber. Det håber de, at der bliver mulighed for.

- Man kan synes, at det er få børn, der drejer sig om. Men for den enkelte kan det betyde en verden til forskel, understreger Sanne Ingemann Andersen.

Pædagoger udveksler erfaringer på tværs af dagtilbud

De fem dagtilbud i Netværk Nord henter inspiration hos hinanden og skaber relationer på tværs for at udvikle pædagogikken.

Børnene fra blå stue i Børnehuset Ålsgårde sidder på hver deres yogamåtte. De har netop tændt for deres 'yogaknap' og har al opmærksomheden rettet mod Marie Buhl Borup.

Marie er til daglig pædagog i Børnehuset Hellebæk – men i dag er hun på besøg i Ålsgårde for at lave yoga med blå stues børn. Børnene iagttager hende opmærksomt – og det samme gør deres voksne, Ane Scheel Nielsen og Sophie Gotsæd. De lærer af Marie og hende yogaøvelser.

Marie begynder med yogaremsen: *Jeg er en lille yogi, jeg smiler med hjertet*, er noget af ordlyden. Børnene gentager den. Bagefter går de 'tur i skoven' og møder forskellige dyr. De skal bl.a. hoppe som en frø, samle nødder som et egern og lette ben som en hund.

Øvelserne slutter med afslapning, hvor børnene ligger på hver deres måtte. De får en badeand i farvet plastic på maven og kan følge med i, hvordan den hæver og sænker sig i takt med deres vejrtrækning.

Udveksler erfaringer

Maries besøg i Børnehuset Ålsgårde er led i et øget samarbejde om pædagogikken på tværs af dagtilbuddene i 'distrikt nord', som omfatter Børnehuset Ålsgårde, Børnehuset Hellebæk, Børnehuset Nyrup, Hallandsgården og Børnehuset Klatretræet i Hornbæk. Frisættelsen af dagtilbud har for alvor sat skub i samarbejdet, fordi den har givet anledning til at nytænke pædagogikken.

- Tanken er, at vi i vores forskellige børnehuse har kompetencer, som vi kan bruge til udvikling på tværs, fortæller Pia Lykke Johansson, leder i Børnehuset Ålsgårde:

- Tidligere har vi i de enkelte huse været tilbøjelige til at hyre dyre oplægsholdere eller praktikere som fx yoga-entusiaster eller andre eksterne fagpersoner. Men vi vil hellere kigge mere indad og værdsætte og bruge det, vi har i forvejen. Ud over de faglige og relationelle effekter ved samarbejdet på tværs er der også en økonomisk gevinst, fortæller Pia Lykke Johansson.

De fem dagtilbud i distrikt nord har forskellige styrker, som de kan lære fra sig af. Og yoga-besøget fra Hellebæk er et eksempel på, at nogen kan noget, som andre i netværket kan have glæde af.

Der gik nemlig ikke mange minutter, fra Ane og Sophie nævnte for Pia Lykke Johansson, at de gerne ville supplere den ugentlige rytme på blå stue med yogaøvelser, til de var sat i kontakt med Marie fra Hellebæk.

Positivt stemt

På blå stue er yogaen slut efter et kvarter. Det er vigtigt at stoppe, mens alle børn fortsat kan bevare koncentrationen. Men måtterne ligger stadig på gulvet, og børnene leger på dem, mens Marie, Ane og Sophie udveksler erfaringer fra dagligdagen i deres respektive huse.

Marie fortæller fx, at et mål med yogaen er, at børnene får ro i krop og sind og bliver bedre til at aflæse hinanden.

- Det giver færre konflikter i dagligdagen. Fx er det rigtig fint, hvis børnene kan se, om andre har lyst til, at de rører ved dem, siger hun.

Ane og Sophie er meget positivt stemt over for yogaøvelserne og tænker helt bestemt, at de vil bruge nogle af dem i rytmen fremover.

- Øvelserne spiller meget godt sammen med de ting, vi laver i forvejen, siger Ane. - Så det er bare om at finde på nogle historier som ramme for yogaen - og kaste os ud i det.

I det hele taget har Ane og Sophie været glade for Maries besøg, og de ser frem til at samarbejde mere med deres kolleger fra andre dagtilbud i fremtiden.

- Det har været meget lærerigt og spændende at høre om Maries erfaringer. Det er inspirerende at høre om, hvordan de har arbejdet med yogaen i Hellebæk – og nu kender vi hinanden, så hvis vi er i tvivl om noget, er det nemt at ringe til Marie og spørge, siger Sophie.

Netop båndet, som er skabt på tværs af de to dagtilbud, er en vigtig gevinst ved det nye samarbejde, understreger Pia Lykke Johansson.

- Samtidig med at vi hos os har fået nye redskaber til at lave yoga, er der også bundet nogle bånd mellem medarbejdere, som på længere sigt kan skabe nye platforme for samarbejde på tværs af børnehuse, slutter hun.

En badeand på maven øger børnenes fokus på deres vejtrækning.

Karoline kommer med ekstra tid til fordybelse

Karoline de la Motte er fordybelsespædagog i Børnehuset Søbæk og en ekstra ressource, som stuerne har glæde af på skift.

For Karoline de la Motte er stillingen som fordybelsespædagog et drømmejob. Siden 2021 har hun været ansat i Søbæk Børnehus som en ekstra ressource, der går på tværs af stuerne. Huset rummer både vuggestue- og børnehavegrupper, og Karoline er to uger hos en gruppe, før hun 'flyver' videre til den næste.

- Når jeg er på en stue, er vi fire voksne, og det giver mange ekstra muligheder. Vi kan fx dele børnene op og tage på større ture eller gå i dybden med et tema, fortæller hun.

Karoline planlægger forløbene sammen med personalet fra stuen. Det er personalets gode ideer og ønsker, der er udgangspunktet for det pædagogiske forløb. Det kan handle om konflikthåndtering, følelser, at være selvhjulpen i garderoben etc.

- Vi retter opmærksomheden mod området, gerne med et kreativt projekt. I en børnehavegruppe laver vi fx masker i papmaché. Maskerne kan udtrykke forskellige følelser, som vi taler om. Man kan være fjollet, vred, glad, ked af det..., siger Karoline.

I arbejdet er det processen og det pædagogiske, der fylder – og ikke nødvendigvis at der skal komme et flot produkt ud af det.

- Det er en metode, som [LegeKunst](#) (et forskningsprojekt i Helsingør Kommune, som Søbæk har været en del af, red.) har inspireret mig til, fortæller Karoline.

På jagt efter frøer

Et projekt sidste sommer havde fokus på natur, og Karoline møder stadig børn, som kan huske, da de kiggede efter frøer sammen.

- Vi fandt ingen frøer – men at børnene kan huske det, viser, at det gjorde indtryk. Det samme gælder, når forældrene siger, at deres børn har fortalt om noget, vi har lavet sammen.

Efter hver 14 dages periode evaluerer Karoline i samarbejde med stuens personale. Og der er altid meget konkrete mål for børnegruppen. Fx at de skal blive bedre til at lege uden konflikter, sige stop i stedet for at slå eller lignende.

De aktiviteter, Karoline sætter i søen, er for alle stuens børn. Men hvis et barn har særlige behov, kan hele gruppen arbejde med en aktivitet, der understøtter det.

- Så finder vi en aktivitet, som omfavner det særlige behov - og samtidig kommer alle til gode. Det kan fx være, at vi gerne vil have bestemte børn til at sætte ord på de ting, vi laver. Så er det en sejr, når vi pludselig opdager, at 'hov, der sagde han det!' Men samtidig har alle børnene glæde af at sætte ord på tingene, forklarer Karoline.

Tilbage melding: Det virker!

Tilbage meldingen fra medarbejderne er, at de kan se, den særlige indsats virker.

- Som regel kan vi se, at indsatsen har rykket noget. Alene den øgede opmærksomhed, fx på bestemte mønstre hos børnene, kan være meget værd. Det handler også om at få personalet til at reflektere over den måde, de arbejder på. Hvis jeg ser noget, der undrer mig, spørger jeg ind til det, og vi vender, om der kan være andre måder at gøre tingene på.

På den måde er Karoline med til at udvikle den pædagogiske praksis i børnehuset.

- Det gør en stor forskel, at Karoline er fast tilknyttet børnehuset. Hun står for en permanent, faglig udvikling, i modsætning til, når der kommer folk udefra i kortere forløb, understreger Henrik Groth Nielsen, leder i Søbæk Børnehus.

I det hele taget er han meget glad for, at børnehuset har en fordybelses pædagog.

- Det giver energi at lave praksisnære forløb med værdi for børnene på de enkelte stuer, siger han:

- Det har også stor betydning, at Karoline kender alle stuer og kan sprede viden og gode ideer på tværs af børnehuset. Det betyder øget kendskab til hinandens arbejde, selv om huset er stort. Samtidig er Karoline til stede i huset hver dag, hvis personalet har behov for sparring.

Fakta:

- Ansættelsen af en fordybelsespædagog er sket som en prøvehandling, efter at Søbæk Børnehus i lighed med kommunens øvrige dagtilbud i en fireårig forsøgsperiode er blevet frisat fra det meste af den lovgivning, som dagtilbudsområdet er underlagt.
- Karolines løn bliver taget af Søbæks midler til minimumsnormering.
- Der har været positiv feedback fra forældrene i forhold til at have en ekstra hånd på stuerne - og på temaerne for de pædagogiske forløb.

Karoline de la Motte foran et stort maleri, som vuggestuebørn i Søbæk har malet - med brug af stort set hele kroppen.

Fokus på overgangen mellem børnehave og skole

Øget samarbejde mellem børnehave og skole giver en nemmere overgang for de nye skolebørn i Netværk Snekkersten.

I Netværk Snekkersten har dagtilbuddene brugt frisættelsen til at nytænke samarbejdet med skolen om overgangen for de børn, som skal begynde i børnehaveklassen.

I det nye samarbejde sidder en leder fra Skolerne i Snekkersten med ved bordet, når børnehavepædagoger og forældre mødes til samtale om et kommende skolebarn. Samtalen finder sted, før skoleindskrivningen begynder, og på den måde får skolen på et tidligt tidspunkt indblik i og viden om de børn, som skal begynde hos dem.

Den nye arbejdsgang betyder samtidig, at pædagogerne i børnehaven får frigivet noget tid, som de før har brugt på at skrive lange overdragelsespapirer.

- Tidligere er der gået tid fra børnene til pædagogernes skrivearbejde. I det nye samarbejde udfylder pædagog, forældre og skoleledelse papirerne i fællesskab, og skoleledelsen kan stille de spørgsmål, som er relevante for dem, forklarer Teena Larsen, leder af Børnehuset Villa Kulla.

Også forældrene får mulighed for at vende spørgsmål, der fylder, fx om skoleparathed og andre usikkerhedsmomenter. Det er frivilligt, om forældrene vil have skoleledelsen med til mødet, men langt de fleste siger ja tak.

Forældre er positive

- Vi oplever, at forældrene reagerer positivt på at møde skoleledelsen. De er jo en vigtig medspiller i det her. Det handler i høj grad om tryghed og om at sikre, at vigtig viden om barnet ikke går tabt i overgangen, fortæller Jette Kray Alsgaard, leder af Børnehuset Snekkersten.

For skolen giver samarbejdet et godt fingerpeg om, hvilken årgang man ser ind i. På den måde kan man forsøge at allokere ressourcer, der passer til børnegruppens behov.

- Det er vigtigt, at man får samarbejdet med forældrene så tidligt i stand som overhovedet muligt, så vi sikrer, at

børnene kommer i trivsel i skolen, siger Mads Hasselgaard, leder af Skolerne i Snekkersten.

For Mads Hasselgaard er tiden, som skoleledelsen bruger på at være med ved samtalerne, godt givet ud.

- Forældrene kan have mange spørgsmål, som fx hvor mange børn der er i klasserne, og hvordan tingene fungerer i SFO'en. Når vi allerede har besvaret en del spørgsmål til det indledende møde, kan vi mærke, at vi får færre opkald, når skoleindskrivningen begynder, fortæller han og fortsætter:

- **Somme tider kan man ligefrem se, hvordan forældrenes skuldre falder ned i løbet af mødet. Simpelthen fordi de får talt om de ting, som kan gøre dem urolige, også med os fra skolen.**

Godt klædt på

De kommende skolebørn møder skolen op til fire gange, inden de skal begynde i SFO – til infomøde, store legedag og et par gange, hvor de er på besøg med deres børnehaver. Det betyder, at de er godt klædt på, når første dag i SFO'en oprinder.

For personalet i børnehusene er der også mange fordele ved det øgede samarbejde med skolen.

- Der går ikke så meget tid fra børnene, når vi udfylder overdragelsespapirerne sammen med forældre og skole. Samtidig er det rigtig rart for pædagogerne, at de kender skoleledelsen og kan ringe til fx Mads eller Mia, når ting omkring et barn skal afklares inden skolestart, siger Pernille Røe, leder af Børnehuset Snerlen.

Det bliver også nemmere for pædagogerne i børnehaverne at koordinere med SFO'en, så de ting, de laver i storegruppen, fx forløb om trafik etc., ikke bliver gentaget, lige når børnene er begyndt i SFO.

Alt i alt er dagtilbuddene meget glade for det nye samarbejde, som det er planen at køre videre med, efter at frisættelsesforsøget er afsluttet.

- Vi tager hatten af for skolen, som lægger tiden i det. Det er en tidlig indsats, som vil noget, siger Katrine Fischer, leder af Børnehuset Kysten.

Fakta

Netværk Snekkersten består af Børnehuset Villa Kulla, Børnehuset Snekkersten, Børnehuset Kysten og Børnehuset Snerlen.

